
Vergaderjaar 2022–2023

---

36 350 IIB

Wijziging van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB) voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVoorSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleidsartikelen	5
2.1	Artikel 1. Raad van State	5
2.2	Artikel 2. Algemene Rekenkamer	6
2.3	Artikel 3. de Nationale ombudsman	7
2.4	Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden	8
2.5	Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba	9
2.6	Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	10
2.7	Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten	11
2.8	Artikel 9. Kiesraad	12
3	Niet-beleidsartikelen	13
3.1	Artikel 10. Nog onverdeeld	13

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2023 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

H.G.J. Bruins Slot

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Voor u ligt de eerste suppletoire begroting van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad. De eerste suppletoire begroting geeft een geactualiseerd beeld van de uitvoering van de begroting 2023 (Kamerstukken II 2022/23, [36 200 IIB, nr. 1](#)). De stand van de eerste suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de vastgestelde begroting 2023 opgebouwd.

Uitgangspunt bij de toelichting op de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel, te weten:

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV		
Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
artikel 1. Raad van State	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 4 mln. Ontvangsten 2 mln.
artikel 2. Algemene Rekenkamer	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
artikel 3. De Nationale ombudsman	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
artikel 9. Kiesraad	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
artikel 10. Nog onverdeeld	Verplichting/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichting/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.

2 Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1. Raad van State

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. Raad van State (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	80.664	0	80.664	5.346	86.010	4.577	4.577	4.278	4.260
Uitgaven	80.664	0	80.664	5.346	86.010	4.577	4.577	4.278	4.260
Institutionele inrichting									
Advisering	7.918	0	7.918	452	8.370	452	452	452	452
Bestuursrechtspraak	43.818	0	43.818	2.500	46.318	2.459	2.459	2.138	2.120
Raad van State gemeenschappelijke diensten	28.928	0	28.928	2.394	31.322	1.666	1.666	1.688	1.688
Ontvangsten	1.950	0	1.950	0	1.950	0	0	0	0

Toelichting

Institutionele inrichting

Dit betreft de toedeling naar dit artikel van de loon en prijsbijstelling tranche 2023, de extra prijsbijstelling tranche 2022 en de eindejaarsmarge. De eindejaarsmarge wordt ingezet voor de bedrijfsvoeringsprocessen.

2.2 Artikel 2. Algemene Rekenkamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2. Algemene Rekenkamer (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	39.286	0	39.286	3.147	42.433	2.998	2.803	2.805	3.258
Uitgaven	39.286	0	39.286	3.147	42.433	2.998	2.803	2.805	3.258
Institutionele inrichting									
Recht- en doelmatigheidsbevordering	39.286	0	39.286	3.147	42.433	2.998	2.803	2.805	3.258
Ontvangsten	1.017	0	1.017	0	1.017	0	0	0	0

Toelichting

Institutionele inrichting

Recht- en doelmatigheidsbevordering

De ICT voorziening van de Algemene Rekenkamer dient versterkt te worden. Met name voor Cybersecurity, ter vermindering van de kwetsbaarheid en versterking van het netwerk. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar binnen eigen begroting.

Daarnaast betreft het de toedeling naar dit artikel van de loon en prijsbijstelling tranche 2023, de extra prijsbijstelling tranche 2022 en de eindejaarsmarge.

2.3 Artikel 3. de Nationale ombudsman

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3. De Nationale ombudsman (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	25.625	0	25.625	1.520	27.145	1.828	1.369	1.369	1.383
Uitgaven	25.625	0	25.625	1.520	27.145	1.828	1.369	1.369	1.383
Institutionele inrichting									
Taakuitoefening Nationale ombudsman	23.102	0	23.102	1.520	24.622	1.828	1.369	1.369	1.383
Materiële uitgaven									
Taakuitoefening medeoverheden	2.523	0	2.523	0	2.523	0	0	0	0
Ontvangsten	2.539	0	2.539	200	2.739	257	0	0	0

Toelichting

Institutionele inrichting

Taakuitoefening Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman is in 2024 gastheer van de dertiende International Ombudsman Institution (IOI) wereldconferentie. Dat wordt voor een groot deel gefinancierd uit inkomsten die daaruit voortvloeien in 2023 en 2024.

Daarnaast betreft het de toedeling naar dit artikel van de loon en prijsbijstelling tranche 2023, de extra prijsbijstelling tranche 2022 en de eindejaarsmarge.

2.4 Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire (4)	Stand 1e suppletoire (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	5.412	0	5.412	771	6.183	698	665	665	665
Uitgaven	5.412	0	5.412	771	6.183	698	665	665	665
Institutionele inrichting									
Apparaat	3.579	0	3.579	645	4.224	572	572	572	572
Materiële uitgaven									
Decoraties	1.828	0	1.828	126	1.954	126	93	93	93
Riddertoelagen	5	0	5	0	5	0	0	0	0
Ontvangsten	199	0	199	0	199	0	0	0	0

Toelichting

Institutionele inrichting

Apparaat

Er worden kosten gemaakt voor het beheer en onderhoud van het nieuwe systeem LINT. Hiervoor worden structurele middelen toegevoegd aan de begroting.

Daarnaast betreft het de toedeling naar dit artikel van de loon en prijsbijstelling tranche 2023, de extra prijsbijstelling tranche 2022 en de eindejaarsmarge.

2.5 Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	2.067	0	2.067	846	2.913	125	125	125	125
Uitgaven	2.067	0	2.067	846	2.913	125	125	125	125
Institutionele inrichting									
Kabinet Gouverneur Aruba	2.067	0	2.067	846	2.913	125	125	125	125
Ontvangsten	60	0	60	0	60	0	0	0	0

Toelichting

Institutionele inrichting

Kabinet Gouverneur Aruba

Tegenvallers in het budgettaire beeld als gevolg van prijseffecten leiden tot een bestedingseffect bij de Kabinetten van de Gouverneurs, welke niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen. Hiertoe worden generale middelen toegevoegd aan de begroting.

Daarnaast betreft het de toedeling naar dit artikel van de loon en prijsbijstelling tranche 2023, de extra prijsbijstelling tranche 2022 en de eindejaarsmarge.

2.6 Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	3.136	0	3.136	527	3.663	193	193	193	193
Uitgaven	3.136	0	3.136	527	3.663	193	193	193	193
Institutionele inrichting									
Kabinet Gouverneur Curaçao	3.136	0	3.136	527	3.663	193	193	193	193
Ontvangsten	200	0	200	0	200	0	0	0	0

Toelichting

Institutionele inrichting

Kabinet Gouverneur Curaçao

Tegenvallers in het budgettaire beeld als gevolg van prijseffecten leiden tot een bestedingseffect bij de Kabinetten van de Gouverneurs, welke niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen. Hiertoe worden generale middelen toegevoegd aan de begroting.

Daarnaast betreft het de toedeling naar dit artikel van de loon en prijsbijstelling tranche 2023, de extra prijsbijstelling tranche 2022 en de eindejaarsmarge.

2.7 Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	2.279	0	2.279	886	3.165	141	141	141	141
Uitgaven	2.279	0	2.279	886	3.165	141	141	141	141
Institutionele inrichting									
Kabinet Gouverneur Sint Maarten	2.279	0	2.279	886	3.165	141	141	141	141
Ontvangsten	75	0	75	0	75	0	0	0	0

Toelichting

Institutionele inrichting

Kabinet Gouverneur Sint Maarten

Tegenvallers in het budgettaire beeld als gevolg van prijseffecten leiden tot een bestedingseffect bij de Kabinetten van de Gouverneurs, welke niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen. Hiertoe worden generale middelen toegevoegd aan de begroting.

Daarnaast betreft het de toedeling naar dit artikel van de loon en prijsbijstelling tranche 2023, de extra prijsbijstelling tranche 2022 en de eindejaarsmarge.

2.8 Artikel 9. Kiesraad

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9. Kiesraad (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	5.820	0	5.820	4.569	10.389	384	314	244	244
Uitgaven	10.440	0	10.440	4.569	15.009	384	314	244	244
Institutionele inrichting									
Kiesraad	10.440	0	10.440	4.569	15.009	384	314	244	244
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Institutionele inrichting

Kiesraad

Ten behoeve van de transitie wordt € 2 mln. ter beschikking gesteld aan de Kiesraad. De transitie is onderdeel van het wetsvoorstel kwaliteitsbevordering uitvoering verkiezingsproces. Na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel wordt de jaarlijkse financiering van € 2 mln. structureel overgeheveld vanuit de begroting van BZK.

Bij de Kiesraad zijn in 2022 bij gelegenheid van de 2e suppletioire begroting middelen afgeboekt voor het Digitaal Hulpmiddel Verkiezingen (DHV). Deze kosten worden in 2023 gemaakt en hierbij weer toegevoegd aan de begroting.

Daarnaast betreft het de toedeling naar dit artikel van de loon en prijsbijstelling tranche 2023, de extra prijsbijstelling tranche 2022 en de eindejaarsmarge.

3 Niet-beleidsartikelen

3.1 Artikel 10. Nog onverdeeld

Tabel 10 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2023 (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten ISB (2)	Vastgestelde begroting 2023 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nog te verdelen									
Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0